

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การจัดการเส้นทางการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และ ศิลปวัฒนธรรม ในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ผู้เขียน	นายวุฒิชัย สันธิ
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการศิลปะและวัฒนธรรม)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ดร. วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รศ. ดร. วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การจัดการเส้นทางการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบริบททางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนคุณค่าของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เพื่อการจัดการเส้นทางการเรียนรู้แหล่งมรดกวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจ การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกแหล่งมรดกวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่า มีความโดดเด่น ในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยใช้เกณฑ์ด้านประวัติศาสตร์ เกณฑ์ด้านวัฒนธรรม เกณฑ์ด้านสังคม และเกณฑ์ด้านศิลปกรรม แล้วจัดกลุ่มของแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อเสนอรูปแบบและวิธีการจัดการเส้นทางการเรียนรู้ พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลคุณค่าความสำคัญของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

ผลการศึกษาพบว่า บริบททางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีวิถีชีวิตที่หลากหลายที่ได้รับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมมาจาก

บรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า
ดังปรากฏอยู่ในรูปแบบของ ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม ซึ่งมีคุณค่า
ความสำคัญของต่อวิถีชีวิตผ่านการเชื่อมต่อเรื่องราวทางประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐาน จากการ
เปลี่ยนแปลงของยุคสมัย จากอดีตสู่ปัจจุบันจึงทำให้พื้นที่แห่งนี้มีความหลากหลายมากขึ้นทางมรดก
วัฒนธรรม ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ มีศักยภาพในการ
เป็นแหล่งเรียนรู้ของเมืองเชียงราย โดยสามารถจัดเป็นเส้นทางการเรียนรู้ได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทาง
ที่ 1 เส้นทางการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เมืองเชียงราย และเส้นทางที่ 2 เส้นทางการเรียนรู้ศิลปกรรม
และสถาปัตยกรรมของเมืองเชียงราย

Thesis Title	Route Management for Learning Historical and Culture, Chiang Rai Municipality, Chiang Rai Province	
Author	Mr. Woottichai Sunthi	
Degree	Master of Arts (Art and Culture Management)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Woralun Boonyasurat	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Vitul Lieorungruang	Co-advisor

ABSTRACT

Route Management for Learning Historical and Culture, Chiang Rai Municipality, Chiang Rai province, aims to study historical, social, cultural and environmental contexts as well as the value of historical, artistic and cultural heritage sites to be able to manage routes for learning cultural heritage sites considered to be the identity of Chiang Rai Municipality, Chiang Rai province. Information from related documents, surveys, interviews and non-participant observation was collected as a study tool. The criteria regarding history, culture, society and art were carried out to analyze the data to select the valuable and unique historical, artistic and cultural heritage sites in Chiang Rai Municipality, Chiang Rai province. They were then organized into groups to propose forms and learning route managing methods including studying more information and the worth of cultural heritage considered to be historical, artistic and cultural identity of Chiang Rai Municipality, Chiang Rai province.

The results of the study showed that the historical, social, cultural and environmental contexts of Chiang Rai Municipality, Chiang Rai province, contain diversity of lifestyles concerning cultural heritage passed on from generation to generation. There are also priceless cultural heritage sites appearing in forms of religious places, archaeological sites, architecture and Arts, which are valuable to people's ways of life and connect together to tell the historical story of

settlement. The changes of eras from the past up until the present have caused a variety of cultural heritages in the area. These valuable sites have enough potential to be learning centers of Chiang Rai city providing 2 learning routes: the first is the Chiang Rai history learning route, and the second is the Chiang Rai arts and architecture learning route.